

Πολυμερής Διπλωματία και Διαχείριση Κρίσεων

Ακαδημαϊκό Έτος: 2018-19 [ΣΤ΄ εξάμηνο – Εαρινό – Επιλογής].

Διδάσκοντες: Καθ. Ειρήνη Χειλά - Συμ. Δρ. Χρήστος Ζιώγας.

(ηλεκτρονικό ταχυδρομείο - email:miri@otenet.gr/ chziogas@gmail.com)

Ώρες Γραφείου: Τετάρτη 12.00-2.00μμ. (Γραφείο: Α4, Κτήριο ΔΕΣ-ΚΟΙ, 1^{ος} όροφος).

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ανάδυση, στην αυγή του 21ου αιώνα, των εθνικιστικών και αλυτρωτικών διεκδικήσεων, τα περιβαλλοντικά προβλήματα, ο θρησκευτικός ριζοσπαστισμός και η διεθνής τρομοκρατία οδήγησαν θεωρητικούς και διαμορφωτές πολιτικής στην αναζήτηση λύσεων που να διασφαλίζουν αποτελεσματική διεθνή συνεργασία και συντονισμό ενεργειών μεταξύ κρατικών και μη κρατικών δρώντων. Περιφερειακοί οργανισμοί όπως ΝΑΤΟ, Ε.Ε και παγκόσμιοι όπως τα Ηνωμένα Έθνη, η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αλλά και μη-κυβερνητικοί που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς θεματικούς χώρους όπως περιβάλλον, ανθρώπινα δικαιώματα, ανάπτυξη κλπ κλήθηκαν, από τα τέλη της δεκαετίας του '80, να αντιμετωπίσουν τη νέα μορφή σύγκρουσης, απόρροια εθνοτικών και φυλετικών διεκδικήσεων (πρώην Γιουγκοσλαβία, Σουδάν, Ρουάντα, Ν. Οσσετία) η κατάρρευσης κρατικών δομών (Σομαλία, Λιβερία).

Τα διλήμματα της πολυμερούς διπλωματίας ως προς τις επιλογές κρατικών δρώντων και τα μέσα διαχείρισης των νέων προκλήσεων για την διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, εξετάζονται εκτενώς στο πρώτο μέρος του μαθήματος στόχος του

οποίου είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με την κατανόηση και ερμηνεία της πολιτικής διάστασης λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο παγκόσμιων, περιφερειακών και διεθνικών δομών εξουσίας. Το δεύτερο μέρος είναι αφιερωμένο σε περιπτώσιολογικές μελέτες (Βοσνία, Σομαλία, Αφγανιστάν, Συρία, Λιβύη, Ιράκ, Βόρεια Κορέα, Ουκρανία) με έμφαση στην αποτίμηση δράσεων που σχετίζονται με ανθρωπιστικές επεμβάσεις, προληπτική διπλωματία, εδραίωση της ειρήνης και άλλες μορφές πολυμερούς διακυβέρνησης.

II. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΥΛΗ

1. Θεωρίες διεθνών σχέσεων και διεθνείς οργανισμοί.
2. Τα βασικά χαρακτηριστικά της διεθνούς τάξης
3. Αρχές πολυμερούς διπλωματίας
4. Ζητήματα σύγκρουσης στο νέο περιβάλλον ασφάλειας και ο ρόλος των διεθνών θεσμών.
5. Αρχές και στρατηγικές διαχείρισης κρίσεων.
6. Παρέμβαση τρίτου μέρους στην διαχείριση κρίσεων
7. Περιπτώσιολογικές αναλύσεις και διλήμματα του πολυμερισμού (Βοσνία, Σομαλία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Λιβύη, Συρία, Ουκρανία, Βόρεια Κορέα.
8. Το ζήτημα της διασποράς των πυρηνικών όπλων. Θεσμικό πλαίσιο και πρακτική.

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χειλά Ειρήνη, *Οι διεθνείς συγκρούσεις στον 21ο αιώνα. Ζητήματα θεωρίας και διαχείρισης*, Αθήνα: Ποιότητα, 2012

J. Andrews, *The World in Conflict. Understanding the world's trouble spots*, The Economist, Public Affairs, 2016

H. Munkler, *Οι νέοι πόλεμοι. Νέοι εχθροί και νέες μορφές πολέμου*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2003

D. Held, A. McGrew (eds.), *Governing Globalization: Power, Authority, and Governance*, New York, Polity Press, 2002

Y.A. Stivachtis (ed.), *International Order in a Globalizing World*, Aldershot, Ashgate Publishing, 2007.

J.-M. Guéhenno, *The Fog of Peace: A Memoir of International Peacekeeping in the 21st Century*, Washington, DC, Brookings Institution Press, 2015.

Akira Iriye, *Global Community. The Role of International Organizations in the Making of the Contemporary World*, Berkeley: University of California Press, 2002

Ειρήνη Χειλά, «*Διεθνής Κοινωνία: Διαχρονικές και σύγχρονες αντιλήψεις. Η συμβολή του Παναγή Παπαληγούρα*», Αθήνα: Ηρόδοτος 2006

Hedley Bull, *Η Αναρχική Κοινωνία. Μελέτη της τάξης στην παγκόσμια πολιτική*, 2η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2001

Posen Barry, “*The Security Dilemma and Ethnic Conflict*” in Brown M. (ed.), *Ethnic Conflict and International Security*, Princeton: Princeton University Press 1993

J. L. Holzgree and Robert O. Keohane, *Humanitarian Intervention. Ethical, Legal and Political Dilemmas*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003

Martha Finnemore, “*Fights about rules: the role of efficacy and power in changing multilateralism*”, *Review of International Studies*, 31, 2005

Elisabeth Ferris and Kemal Kirisci, *The Consequences of Chaos. Syria’s Humanitarian crisis and the Failure to Protect*, Washington D.C.:The Marshal Papers, Brookings Institution Press, 2016.

Chiyuki Aoi, *Legitimacy and the Use of Armed Force. Stability Missions in the Post-Cold War era*, New York: Routledge, 2011.

Ε.Χειλά, « Ο Πρόεδρος Trump και τα Ηνωμένα Έθνη: ρητορική και πραγματικότητα», *Le Courrier Diplomatique*, Juin 2017

Ε.Χειλά - Χ.Ζιώγας, «Για ποια διεθνή κοινότητα μιλάμε; Διερευνώντας τα όρια της στις περιπτώσεις της Συριακής και Ουκρανικής κρίσης», *Διεθνής και Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση*, Παπαζήσης, τ. 40, Μάρτιος- Ιούνιος 2017, σελ. 221-240.

Bennett A. LeRoy, Oliver James K, *Διεθνείς Οργανισμοί*, Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, 2006.

IV. ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Προαιρετική, συνυπολογίζεται κατά 50% στον τελικό βαθμό

V. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γραπτές.